

Українська отаманщина

Вступ. Отаманщина як оригінальна форма суспільного руху періоду Директорії 1918-1919рр . посідає чільне місце серед недостатньо вивчених проблем Української революції 1917-1921 рр. Це явище суттєво вплинуло на засади внутрішньої та військової політики УНР 1919 року, негативно позначившись на результатах боротьби за державну незалежність.

Матеріали та методи. Розповідь складена за допомогою загальнонаукових та конкретних методів наукового пізнання. Джерелом пізнання слугувала наукова та публіцистична література.

Результати та обговорення. Отаманщина – одна з прикметних рис доби Директорії 1918-1919 рр., спричинена процесами формування Вільного козацтва у добу Центральної Ради та повстанства доби Гетьманщини. Отаманщину варто розглядати своєрідним явищем Української революції періоду Директорії, яке виникло наприкінці 1918 р. як одна з форм підтримки влади УНР, а згодом перетворилося на деструктивну силу стосовно її політичного курсу. Головний Отаман УНР С. Петлюра вважав передачу всієї судової, військової та політичної влади на місцях повстанським отаманам, необхідним чинником ведення боротьби за незалежність, що приносив бажані результати: поширення української влади та агітації, визволення міст, поява у лавах військ досвідчених військових кадрів. Проте, вище командування армії УНР, у тому числі сам С. Петлюра, не врахували можливих ускладнень, що могли виникнути у питанні з поширенням отаманщини. В першу чергу це стосувалось інтересів та амбіцій більшої кількості отаманських ватажків, які бачили нову Українську державу по-своєму. По-друге, ватажки таких формувань часто використовували свій статус та повноваження для реалізації своїх особистих цілей, що не завжди позитивно впливало на авторитет проукраїнських сил. Особливо критичною стала ситуація, коли почалися масові переходи отаманів зі своїми загонами на сторони ворожих армій, як білогвардійців, так і РСЧА, або перехід до ведення відкритої боротьби проти Директорії. Ці внутрішні проблеми та неспромога боротись з отаманами, регулярними ворожими арміями призвели в результаті до розпаду ДА УНР, ліквідації Директорії, захопленню більшої частини українських територій більшовицькими військами.

Висновок. Отаманщина як спосіб ведення визвольної війни України не привела до бажаних результатів, до того ж стала одним з чинників знищення незалежної України.

Література

- 1.Литвин С. Суд історії: Симон Петлюра і петлюріана / С.Литвин. – К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 2001. – 347с.
- 2.Юрій Митрофаненко «Українська отаманщина» : Монографія / Юрій Митрофаненко. – Вид. 2-ге, випр. і доповн. – К. : Імекс-ЛТД, 2016. – 238с.
- 3.Петлюра С. Статті / С. Петлюра. – К. : Дніпро, 1993. – 341 с.

